

दीर्घकालीन सोच :

“शिवपुरी विकास समृद्धिको आधार : शिक्षा, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार”

प्राथमिकताका क्षेत्रहरु

उपरोक्त उद्देश्यहरु प्राप्तिका लागि गाउँपालिकाबाट निम्न बमोजिमको प्राथमिकताका आधारमा विषयगत र क्षेत्रगत नीति, कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।

१. समृद्ध शिवपुरीका लागि शिक्षा, कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार, स्वास्थ्य र व्यापारको प्रवर्द्धन तथा विकास,
२. सुरक्षित आवासका लागि आवश्यक नीति तर्जुमा,
३. ग्रामीण आधारभूत सेवाहरु जस्तै सडक यातायात सञ्जाल विकास, विस्तार एवं स्तरोन्नती, ढल निकास, खानेपानी तथा सरसफाई एवं वातावरण सन्तुलन र विकास ,
४. योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनमा जनसहभागिताको सुनिश्चितता,
५. गाउँपालिका तथा सरोकारवालाहरुको संस्थागत क्षमता सुदृढिकरणका लागि गाउँ विकास योजना तर्जुमा, योजनाबद्ध ग्रामीण विकास,
६. महिला, बालबालिका, अशक्त/अपाङ्ग, दलित, आदिवासी/जनजाति, पिछडिएका वर्ग र अति गरिब तथा सिमान्तकृत समुदायको विकास,
७. विकासमा गैर-सरकारी तथा निजी क्षेत्रसँग सहकार्य र साभेदारी,

नीति तथा कार्यक्रम

१) पूर्वाधार तथा भौतिक संरचना बिकास नीति तथा कार्यक्रम :

१. गाउँपालिका र वडाको कार्यालय सञ्चालनका लागि भवन निर्माण गर्न जग्गा व्यवस्थापन गरिनेछ । निशुल्क जग्गा उपलब्ध गराउने जग्गा दाताको इच्छा अनुसार भवनमा स्मारक सम्म राखिनेछ । गाउँपालिका र वडा भवननिर्माणको लागि आवश्यक बजेट रकम व्यवस्था गरिनेछ ।
२. शिवपुरी गाउँपालिकाको सबै वडा समेट्ने गरी शिवपुरी रिङ्गरोड निर्माण सम्बन्धी अध्ययन तथा सडक निर्माण कार्यलाई क्रमिक रूपमा अगाडी बढाइनेछ । वडा केन्द्र देखी गाउँपालिका शदरमुकाम सम्मको सडक निर्माणलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
३. उज्यालो शहर निर्माणका लागि शेरा बगरमा लघुजलविद्युत मर्मत सम्भारबाट लोकमार्ग आसपासमा सडक वृत्ति विस्तार गरिनेछ । गाउँपालिका भित्र लिखु खोलाको

विभिन्न स्थानमा साना हाईड्रो उत्पादनको संभाव्यता अध्ययन, सामुदायिक र संस्थागत लगानीमा उत्पादनमा प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईनेछ । पर्यावरणीय प्रतिकूल अशर नपर्ने गरी गाउँपालिका भित्र लिखु खोलाको विभिन्न स्थानमा नदीजन्य पदार्थ उत्पादन गर्न संभाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

४. गाउँबासीहरुलाई आगामी पाँच वर्ष भित्र सवैलाई स्वच्छ खानेपानीको सुविधा पुऱ्याईनेछ ।
५. क्षेत्रमा सञ्चालन गरिने पूर्वाधार वा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित आयोजनाहरु वस्ती र वडास्तरमा सहभागितामूलक पद्धतिबाट छनौट, तर्जुमा एवं प्राथमिकताको आधारमा कार्यान्वयन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । आयोजना छनौटको क्रममा रु ५ लाख भन्दा बढी लागत लाग्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
६. जनसहभागितामा सञ्चालन गरिने आयोजनाहरु वातावरणमैत्री बनाउने र आयोजनाहरुको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मेवारी सम्बन्धित उपभोक्ताहरुलाई नै हस्तान्तरण गर्ने नीति लिइनेछ । लागत सहभागिता कम्तिमा १० प्रतिशत हुनुपर्नेछ ।
७. भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाको गुणस्तर सुनिश्चतताको लागि सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन कार्यलाई नियमित बनाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाइनेछ ।
८. यस गाउँक्षेत्रमा सडक निर्माण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न आगामी आ.व.मा गाउँ यातायात गरुयोजना बनाईनेछ । मध्य पहाडी लोकमार्ग, छहरे टोखा सडक आसपास सडक बत्तिलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक नीति लिईनेछ ।
९. नेपाल सरकारको भू-उपयोग नीति अन्तर्गत गाउँपालिकास्तरीय भू-उपयोग समिति गठन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । गाउँ क्षेत्र भित्रको सार्वजनिक जग्गाको लगत संकलन तथा संरक्षण गरिनेछ ।
१०. शिवपुरी गाउँपालिका भित्र जग्गा विकास कार्यक्रम, एकीकृत बस्ती विकास कार्यक्रम, भवन आचारसंहिता लागू गर्ने आवश्यक तयारी गरिनेछ ।
११. समुदायमा एकै ठाउँमा १० घर भन्दा बढी घर निर्माण भएमा शौचालय, पानी, सडक विस्तारमा आवश्यक सहयोग गरिने नीति लिईनेछ । गाउँपालिका भित्र नवनिर्मित भवन पूर्वाधार निर्माणलाई भुकम्प प्रतिरोधी बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१२. गाउँको समग्र विकास निर्माणमा सार्वजनिक नीजि साभेदारी (Public Private partnership PPP) को अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ ।

२) आर्थिक प्रशासन तथा राजस्व परिचालन नीति तथा कार्यक्रम :

- १) प्रचलित कानून बमोजिम जिल्ला समन्वय समिति र गाउँपालिका बीचमा राजश्व बाँडफाँड सम्बन्धी कामलाई प्रचलित ऐन कानून तथा प्रचलित नीति, मार्गदर्शन र कार्यविधि बमोजिम व्यवस्थित बनाई राजश्व अभिवृद्धि गरिनेछ । करका दरलाई फराकिलो पारी न्यून दरमा कर, शुल्क, दस्तुर कायम गरी सरल सहज तरिकाबाट भुक्तानी गर्न मिल्ने पद्धति अवलम्बन गरिनेछ ।
- २) यस गाउँ क्षेत्र भित्र बसोबास गर्ने गाउँबासीहरूको क्षमता, अन्य गाउँपालिकाहरूको तुलनात्मक अध्ययन, प्रचलित ऐन नियमको प्रावधान बमोजिम करका दर निर्धारण गरिनेछ ।
- ३) कर उठाउन करदाताहरूको तथ्यांक संकलन गरिनेछ । आन्तरिक आयमा बढोत्तरी गर्न कर संकलन टोली गठन गरी क्रियाशिल बनाईनेछ । गाउँपालिकाको राजश्व वृद्धिका लागि उद्योग, कलकारखाना खोल्न सहजीकरण गर्ने, सबै प्रकारका उद्योग, व्यवसायलाई करको दायरामा समेटिनेछ ।
- ४) गाउँपालिकामा एक बैंक शाखा स्थापना गर्न पहल गरिनेछ । आयस्तर र बचतमा बढिको लागि सबै परिवारमा १ घर १ बैंक खाता खोल्ने नीति लिईनेछ । गाउँपालिका भित्रका सबै घरधुरी दर्ता, पेशा, व्यवसाय दर्ता गरिनेछ । गाउँपालिकालाई बुझाउनु पर्ने विभिन्न शुल्क, दस्तुर यसै वर्ष बुझाएमा केही अंश छुट सुविधा दिने नीति लिईनेछ ।
- ५) यस गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा उल्लेखित कार्यक्रम तथा योजनाहरू सम्बन्धित कार्यक्रम तथा योजनाहरू सम्बन्धित तहबाट स्रोतमा थपघट वा परिमार्जन भएमा सोही बमोजिम हुनेछ ।

३) सामाजिक विकास नीति तथा कार्यक्रम:

(क) अध्ययन अनुसन्धान, वातावरण, तथा विपद् व्यवस्थापन, स्वास्थ्य तथा सरसफाई नीति तथा कार्यक्रम :

- १) यस शिवपुरी गाउँपालिकालाई खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा गर्न अभियान संचालन गरी सन् २०१८ भित्र यस गा.पा.क्षेत्रलाई खुला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा गरिनेछ । सरकारी तथा गैरसरकारी विकास साभेदारहरूसँगको सहकार्यमा घर-घरमा शौचालय बनाउने अभियानलाई थप प्रभावकारी बनाउनुका साथै व्यस्त सार्वजनिक ठाउँहरूमा

- सार्वजनिक शौचालय बनाउन पहल गरिनेछ । शौचालय नबनाउने व्यक्तिहरुलाई गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराउने सेवा सुविधा रोक्का गर्न सकिने नीति लिईनेछ ।
- २) यस गाउँक्षेत्रलाई प्लाष्टिकमूक्त क्षेत्र घोषणा गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
 - ३) गाउँ क्षेत्रभित्रका बहुला कुकुर तथा छाडा कुकुरहरुलाई नियन्त्रणमा लिई व्यवस्थापन गर्ने तथा बेवारिसे लास र मरेका पशुपंक्षीहरुलाई व्यवस्थापन गर्नको लागि उपयुक्त स्थलको खोजी गरिनेछ । बाँदरले समुदायमा पारेको हानी नोक्सानी, अशरलाई नियन्त्रण गर्न आवश्यक नीति लिईनेछ ।
 - ४) एक महिना एक दिन सबैको सहभागितामा सरसफाई अभियान सञ्चालन गरिनेछ । शिवपुरी गाउँपालिकाको लिखु खोला र सहायक खोला सरसफाईको लागि जनचेतना अभिवृद्धिमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । खोलामा करेन्ट तथा विषादी प्रयोग गर्न पूर्णत बन्देज लगाईने र दण्डनिय बनाईनेछ ।
 - ५) शिवपुरी गाउँको फोहर व्यवस्थापन गर्नको लागि स्थायी ल्याण्डफिल्ड साइट व्यवस्थापन गर्न सम्बन्धित तहमा पहल गरिनेछ ।
 - ६) स्वास्थ्य संस्थाहरुको सेवा नियमित, पारदर्शी एवं व्यवस्थित बनाई हरेक नागरिकमा सेवाको पहुँच कायम गरिनेछ । गाउँपालिकामा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका लागि उच्च सुविधा सेवा प्रदान गर्ने अस्पताल यसै वर्ष देखी निर्माण गर्न आवश्यक जग्गा पहिचान गरी निर्माण कार्य शुरुवात गरिनेछ । गाउँपालिका भित्र एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन गर्ने क्लव, समुदाय, संस्थालाई आवश्यक प्रोत्साहन गरिनेछ ।
 - ७) गाउँपालिकालाई सन् २०१७ भित्र पूर्ण खोप युक्त बनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
 - ८) बेरोजगार युवाहरुलाई लक्षित गरी उमेर समुहमा आधारित प्रशिक्षण, सिपमूलक तालिम व्यवसायिकतामा जोड दिने नीति लिईनेछ ।
 - ९) गाउँपालिका भित्र नवनिर्मित भवन पूर्वाधार निर्माणलाई भुकम्प प्रतिरोधी बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
 - १०) विपद् व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिने, विपद्को आवश्यक पूर्व तयारी तथा विपद् पश्चात व्यवस्थापनको प्रभावकारी नीति लागू गरिनेछ ।
 - ११) सबै सरकारी, गै.स.स. संस्थाहरुको आवश्यक समन्वय र सहकार्यमा विकास निर्माण कार्यलाई एक छाता नीति मार्फत अगाडी बढाईने छ ।

ख) समुदाय विकास तथा समावेशी विकास नीति :

- १) गाउँपालिकाद्वारा सञ्चालन गरिने सीप तथा स्वरोजगारमूलक, क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमहरू लागत सहभागिताको आधारमा सम्बन्धित सरकारी तह, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूको सहकार्यमा सञ्चालन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- २) ग्रामीण गरिवी न्यूनिकरण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गरिनेछ ।
- ३) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र विभिन्न संघसंस्थाहरूद्वारा संचालित कार्यक्रमहरूलाई गाउँपालिकाको दायराभित्र ल्याईनेछ ।
- ४) महिला, एकल महिला, बालबालिका, दलित, जनजाति, अपाङ्ग, असहायको उत्थानका लागि लक्षित वर्ग कार्यक्रम अन्तर्गत सम्बन्धित क्षेत्रमा क्रियाशिल संघसंस्थामार्फत ती वर्गको सशक्तिकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
अपाङ्गको परिचय पत्र घरघरमा पुऱ्याईनेछ ।
- ५) विकासका दृष्टिले पछाडि परेका वडा तथा क्षेत्रको समानुपातिक एवं सन्तुलित विकासका लागि ती क्षेत्रका समुदायले जुटाउनुपर्ने लागत सहभागिताको भारलाई कम गर्न सकारात्मक बिभेदको नीतिलाई अगाडि बढाईनेछ ।
- ६) गाउँ क्षेत्रभित्र अनाथ बालबालिका, अपाङ्ग, सुस्त मनस्थिति, मानसिक सन्तुलन गुमाएका तथा बुद्धबृद्धाको उचित व्यवस्थापन तथा स्याहारका लागि आवश्यक सेवा केन्द्र सञ्चालन गर्ने संघसंस्थालाई सहयोग गर्ने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।

ग) शिक्षा, कृषि, बन, व्यापार, खेलकुद, साहित्य, सञ्चार, कला र संस्कृति, सुरक्षा नीति :

- १) शिक्षा क्षेत्रमा गुणस्तरीय सुधारका लागि गाउँपालिका भित्रका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा कक्षा १ सम्म चालु आ.व. देखि नै अनिवार्य अंग्रेजी भाषामा पठन पाठनको ब्यवस्था मिलाईनेछ । सोको लागि पूर्वाधार निर्माण एवं जनशक्ति ब्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ । विषयगत शिक्षकहरूलाई विषयगत ज्ञान सिप, क्षमता वृद्धि हुनेगरी आवश्यक प्रशिक्षण तालिमको ब्यवस्था मिलाईनेछ । विद्यालयहरूको विद्यार्थी संख्या अनुसार दरवन्दी मिलाउने तथा गाउँपालिकामा उच्च शिक्षा कलेज स्थापना गर्ने तथा गाउँपालिकामा रहेका पुस्तकालयहरूको प्रभावकारी सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।

- २) कृषिमा आधुनिकीकरण गर्दै रोजगार प्रवर्द्धन र व्यवसायीकरणका लागि विशेषज्ञबाट माटोको परिक्षण गराई अधिकतम लाभ प्राप्त हुने कृषि उपज उत्पादन र व्यवसायमा जोड दिईनेछ । खेति योग्य जग्गा जमिन बाँझो राख्न नपाईने, बाँझो जग्गाको उपयुक्त व्यवस्थापनका लागि आवश्यक नीति लिइनेछ । नगदेवाली लगाउन प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईनेछ । गाउँपालिका भित्र खेतियोग्य जमिनमा सिंचाई सुविधा पुऱ्याईनेछ । कृषि कलेज स्थापना गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।
३. शिवपुरी गाउँ क्षेत्रलाई विषादीरहित अर्गानिक तरकारी, खाद्यान्न, दुध र मासुजन्य पदार्थमा आत्मनिर्भर बनाउने नीति लिइनेछ ।
४. दुध, फलफुल, तरकारी संकलन तथा बजार व्यवस्थापनका लागि संकलन केन्द्र तथा हाट बजार संचालन गरिनेछ । गाउँपालिकाका विभिन्न उपयुक्त स्थान पहिचान गरि वार्षिक कृषि तथा पशुमेला संचालन गरिनेछ ।
५. हरियो बनको संरक्षण सम्बर्द्धनमा जोड दिईनेछ । सरोकारवालाको साभेदारीमा भूसंरक्षको लागि आवश्यक नीति लिईनेछ । राष्ट्रिय निकुन्ज संग समन्वय गरी गाउँपालिकाको विकास र अधिकतम लाभ लिन उपयुक्त नीति लिईनेछ ।
६. गाउँ क्षेत्रको खेलकुद विकासका लागि आवश्यक पूर्वाधार विकास एवं सुधारका लागि सम्बन्धित तहसँगको सहकार्यलाई प्रभावकारी ढंगले अगाडि बढाउने ।
७. शिवपुरी गाउँपालिकामा रङ्गशाला निर्माणको लागि उपयुक्त स्थान पहिचान अध्ययन गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाउन जो दिईनेछ ।
८. साहित्य, कला र संस्कृतिको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा विकासका लागि सम्बन्धित सरोकारवाला पक्षहरूसँगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
९. सबै वर्ग र समुदायका परम्परागत रीतिरिवाज, धर्म, संस्कृति, उत्सव, जात्राको संरक्षण सम्मान गर्ने नीति लिईनेछ । सबै जातजातिको धार्मिक कार्यलाई मर्यादित र व्यवस्थित गराउन संस्कृति जगेर्ना सूधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । दाहसंस्कार, मरनपाटी स्थल सुधार गरिने नीति लिईनेछ ।
१०. राज्यको चौथो अंगको रुपमा रहेको सञ्चार जगतलाई सहयोग गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
११. गाउँ क्षेत्रमा शैक्षिक गुणस्तरका लागि भौतिक पूर्वाधार लगायतका पक्षमा सहयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१२. उद्योग वाणिज्य संघ लगायत सरोकारवाला संघसंस्थाको सहकार्यमा व्यापार प्रवर्द्धन गर्न जोड दिइनेछ ।
१३. व्यवसाय कर, विज्ञापन कर लगायतका संभावित कर संकलनका लागि उद्योग वाणिज्य संघ लगायतका सरोकारवाला संघ, संस्थासँग सहकार्य तथा साभेदारी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१४. गाउँपालिका भित्रको सुरक्षा ब्यवस्थालाई चुस्त, दुरुस्त बनाउन सुरक्षा तहको समन्वयमा आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

घ) पर्यटन विकास नीति :

१. गाउँको पर्यटन विकास र प्रवर्द्धनका लागि क्यानोनिड, पर्यटकीय क्षेत्र विकास, एग्रो टुरिज्म क्षेत्र र मार्गहरुको अध्ययन गरिने छ । पर्यटकीय स्थल पहिचान, पर्यटकीय मार्ग निर्माण, एवं एग्रो टुरिज्मलाई विकास गरिनेछ ।
२. सरोकारवाला तहसँग समन्वय र आवश्यक पहल गरी शिवपुरी गाउँपालिकाको पर्यटन गुरु योजना तयार गरिनेछ ।
३. शिवपुरी गाउँपालिकाको ऐतिहासिक, धार्मिक महत्व र परिचय झल्काउने गरी शिवपुरी स्मारक पार्क निर्माण गरिनेछ । सोको लागि रु आवश्यक बजेट विनियोजनको ब्यवस्था मिलाइएको छ ।

ङ) सार्वजनिक सेवा, सुशासन प्रबर्द्धन एवं संगठन विकास, विधान अध्ययन, अनुसन्धान निर्माण नीति :

- १) गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने कामहरुलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय तह सञ्चालन एवं ब्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न ऐन तथा नियमावली निर्माण र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम विषयगत र क्षेत्रगत निर्देशिकाहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- २) गाउँपालिकाबाट उपलब्ध हुने सेवाहरु असहाय, अपाङ्ग, बृद्ध-बृद्धा एवं दृष्टिविहिनहरुको लागि प्राथमिकताका साथ उपलब्ध गराइनेछ ।
- ३) कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन पद्धतिलाई प्रभावकारी र वैज्ञानिक बनाई सेवामुखी एवं जवाफदेही बनाईनेछ ।
- ४) पारदर्शिता एवं सुशासनका लागि गाउँपालिकासँग सम्बन्धित सूचनाहरुलाई विद्युतीय तथा छाप सञ्चार माध्यमबाट सार्वजनिकीकरण गरिनेछ ।

- ५) गाउँपालिकाको संगठनात्मक संरचना तथा आवश्यक कर्मचारी दरबन्दी स्वीकृत गरी गाउँपालिकालाई चुस्त र छरितो संगठनको रूपमा विकास गरिनेछ : साथै पदपूर्तिको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ६) अस्थायी प्रकृतिका सेवाहरु जस्तै फोहोमैला व्यवस्थापन, विद्युत, खानेपानी आपूर्ती, सुरक्षा, सरसफाई, बगैचा हेरचाह, सवारी चालक, भान्छे, फोटोकपी जस्ता सेवाहरु संस्थागत करारमा लिइनेछ ।
- ७) पारदर्शीता एवं सुशासनका लागि गाउँपालिकासँग सम्बन्धित सूचनाहरुलाई विद्युतीय तथा छपा सञ्चार माध्यमबाट सार्वजनिकीकरण गरिनेछ । नागरिक बडापत्र लागू एवं भ्रष्टचार शुन्य कायम गर्न प्रयत्न गरिनेछ । साथै विकास निर्माण कार्यमा पारदर्शीता कायम गर्न योजना स्थलमा नै सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक परीक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । सेवा प्रवाहलाई सूचना प्रविधी मैत्री बनाइने छ ।
- ८) यस गाउँपालिकाको कार्यसम्पादन तथा सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकामा कार्यरत निर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारीहरुलाई उत्प्रेरित गरी मनोबल उच्च राख्न अतिरिक्त समय कामकाज गरेबापत भत्ता, खाजा खर्च स्वरुप मासिक रुपमा कार्यविधी बनाई निश्चित सूविधा उपलब्ध गराइनेछ ।
- ९) यस गाउँको वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रममा नसमेटिएका तर सम्बन्धित तहबाट आकस्मिक रुपमा प्राप्त हुने बजेट तथा कार्यक्रम र गा.पा.भिन्न गर्नुपर्ने आकस्मिक तथा अत्यावश्यक कार्यहरु गाउँपालिका बोर्ड बैठकबाट निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्ने र आगामी गाउँ सभाबाट अनुमोदन गरिनेछ ।
- १०) गाउँपालिकाको विभिन्न सेवा सञ्चालन, व्यवस्थापन, प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक कानूनको अध्ययन, अनुसन्धान, निर्माण गरिनेछ ।

रणनीति :

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटले परिलक्षित गरेको उद्देश्य प्राप्तिको लागि देहाय बमोजिमको रणनीतिलाई थप प्रभावकारीता सहित निरन्तरता दिइनेछ ।

- १) आधारभूत सेवा तथा पूर्वाधार विकासमा समन्वय, सहकार्य, सहभागिता र साभेदारीको अवधारणालाई थप प्रभावकारी बनाउने ।

- २) राजश्वका क्षेत्रहरूको पहिचान र अधिकतम परिचालन र उक्त कार्यका लागि सरोकारवालाहरूको सहकार्यमा जोड दिने ।
- ३) ठूला योजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन एवं डिजाइनका लागि विज्ञ परामर्श दातृ संस्थाहरूको सेवा लिने ।
- ४) समावेशी तथा सन्तुलित विकासका लागि सामाजिक परिचालनमा जोड दिने ।
- ५) लक्षित तथा बिशेष लक्षित क्षेत्रमा क्रियाशिल संघसस्थाहरूलाई गाउँपालिकाको एउटै छाताभित्र समन्वय तथा साभेदारी मार्फत लक्षित उपलब्धी हासिल गर्नमा जोड दिने ।
- ६) सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा जोड दिने ।

यस गाउँक्षेत्र भित्रका सडकहरूको मापदण्ड देहाय बमोजिम रहनेछ ।

सडकको केन्द्रबाट दाँयावाँया छोड्नुपर्ने दुरी (१ मिटर सेट व्याग बाहेक)

- क) शिवपुरी गाउँपालिकामा मध्यपहाडी लोकमार्ग र छहरे टोखा सडकको लागि राष्ट्रिय मापदण्ड बमोजिम कायम रहेको मापदण्ड नै लागू हुने ।
- ख) शिवपुरी समुन्द्रादेवी आईतराम पाटी देखी पुडिभन्ज्याङ्ग, छाप, तारागाउँ हुँदै चिसापानी सम्म सडक केन्द्रबाट ४.५ मीटर,
- ग) शिवपुरी चापाकोबोट देखि बुढीसेरा वडा नं ७ सम्म सडक केन्द्रबाट ४.५ मीटर,
- घ) शिवपुरी ठानाभञ्ज्याङ्ग, सूनखानी, शिवालय सम्म सडक केन्द्रबाट ४.५ मीटर,
- ङ) शिवपुरी गुर्जे, फेदीगाउँ, भञ्ज्याङ्गथोक, बखतेटोल हुँदै डाडाँकटेरी, मानेभञ्ज्याङ्ग, राउतवेशी सडक केन्द्रबाट ४.५ मीटर,
- च) शिवालय कुन्डला, पोखरेल टोल, सिलामे, नेपाने, मजुवा हुँदै खोलेखर्क केन्द्रबाट ३.५ मिटर
- छ) चैजु, नारायणथान, काफ्लेथुंका, सप्तरी लोकमार्ग जोडिने सडक केन्द्रबाट ४.५ मीटर,
- छ) दुई वा सो भन्दा वढी वडाहरू जोड्ने अन्य सडकहरूमा पनि केन्द्रबाट ४.५ मीटर,

मध्य पहाडी लोकमार्ग, छहरे टोखा सडक, दुई वा सो भन्दा बढी वडा जोड्ने सडकहरुबाट खोलिएका कुनै बस्तीमा पुगेर टुंगिने शाखा सडकको केन्द्रबाट ३ मीटर,

छ) गोरेटो बाटो प्राय : सबै तिर केन्द्रबाट २.५० मीटर

नयाँ घर बनाउँदा :

- क) पुरानो घरको लाईन मिलाएर घर निर्माण गर्न पाउने बाहेक सडकको केन्द्रबाट आवश्यक दुरी छोडी **set back** (फुटपाथ/पेटी) को लागि १ (एक) मीटर जग्गा छोडेर मात्र स्थायी खालको निर्माण कार्य गर्न पाउने ।
- ख) निजी बाटोको हकमा सडक केन्द्रबाट ३/३ मीटर दायाँबायाँ छोडनुपर्ने साथै १ (एक) मीटर **Set back** (फुटपाथ/पेटी) समेत छोडनुपर्ने ।
- ग) भविष्यमा मोटर जाने गोरेटो बाटो भएको ठाउँमा गोरेटो बाटोको केन्द्रबाट दायाँबायाँ ४.५० मीटर छोडनुपर्ने ।
- घ) भविष्यमा मोटर जाने गोरेटो बाटो भएको ठाउँमा गोरेटो बाटोको केन्द्रबाट दायाँबायाँ २.५ मीटर छोडनुपर्ने ।
- ङ) नापी नक्शामा कूलो सँग जोडिएको जग्गामा कूलोको केन्द्रबाट ३/३ मीटर दायाँबायाँ स्थान छोडनुपर्ने ।
- च) सार्वजनिक पाटी पौवा/पोखरी/कुवाँ/पुरातात्विक सम्पदाहरु/चिहान आदिबाट चारैतर्फ ५(पाँच) मीटर छोडेर मात्र भौतिक संरचनाहरु निर्माण गर्न पाईने छ ।
- छ) नापिको नक्शामा छुटेको तर परापूर्व कालदेखि चलिरहेको गोरेटो बाटोलाई पनि भविष्यमा मोटर जाने गोरेटो बाटोको केन्द्रबाट ४.५० मीटर दायाँबायाँ छोडनुपर्ने र भविष्यमा मोटर नजाने गोरेटो बाटोहरुको हकमा गोरेटो बाटोको केन्द्रबाट २.५० मीटर दायाँबायाँ छोडनुपर्ने छ ।
- ज) नीजि क्षेत्रले जग्गा विकास गर्दा गाउँपालिकाबाट अनिवार्य रुपमा स्वीकृत लिइ